

A gyermekruha-ellátás

Tavasszal a vásárlók valószínűleg megrohamozzák az üzleteket, áruházakat. Különösen a szülők igyekeznek, hogy a téli holmik lekerülése után modern, izléses tavaszi ruhadarabokba öltöztessék gyermekeiket. Hogyan sikerül egy-egy ilyen tervezett bevásárlás, milyen választék várja a vásárlókat? — ezt vizsgálta a napokban a szegedi városi tanács kereskedelmi osztálya és lapunk munkatársa.

Már az első gyermekruha-üzletben, a Csöpi konfekcióban kedvezőtlen volt a kép. Néhány fiúöltöny, valamivel több lányruha és a vásárlók panasza fogadott.

A gyermekruha-ellátásban zökkenők vannak. Igaz, érkezett nagyon szép, modern kivitelű galambszürke gyermek ballonkabát. Van tavaszikabát is, de baj, hogy nem minden számban és a választék kevés. Sok a szép kislányblúz különböző pasz-

tellszínekben, izléses, szép kivitelben. A szokványknál ez már nem mondható el, mert az igen kerestett terliszteraljak közül kétféle típus kapható, s mindegyik világos, túlságosan kényes színű.

Kapható a gyermekruha-üzletben tavaszi kosztüm is. Csak éppen olyan fazonnal és színnel, hogy nemigen veszik. Maguk az elárúsítók is megállapítják: nem értik, miért gyárt ilyen izléstelen, formátlan holmik az ipar.

Köztudottan kerestett cikk a nylon vagy flór gyermekharisnyanadrág. Érthetetlen, hogy amíg télen fehér színben lehetett kapni, most tavasszal csak fekete és piros érkezik.

A gyermekruha-ellátás tehát nem kielégítő Szegeden. Jó volna ezen sürgősen változtatni, s ez elsősorban a gyártó ipar dolga.

H. M.

Apák és fiuk ifjúsága

Pajáké családi fészke üres volt. Négyen a röszkei Kossuth Tsz határában kertészkedtek, legkisebb gyermekük meg az iskolában. Apák és fiuk látszólag ugyanúgy élnek: a közösen dolgoznak, falun laknak, valamennyien kenyérkeresők. És mégis: soha nem különbözött annyira szülők és gyermekek sorsa, célja, gondolkodása, mint most. E két nemzedék ifjúságában, törekvésében, egész életútjában két világ lényege fejeződik ki.

1

Az édesapa, Paja András lovas fogattal hordta kéz alá a téglát a kertészeti langyos ágyak készítőinek. Középtermű, kékszemű ember. Arcán látni, sokat viaskodott a sorssal. Se földje, se lakása nem volt, amikor negyedszázaddal ezelőtt megnősült.

— Mi volt a nagy cél? — Azon törtem magam, valahog összekaparak egy kis gazdaságot.

Nem kímélte erejét. Nap-

számra járt, felelt meg harmadost vállalt. De már házassága első évében, 1940 nyarán behívták katonának. Három hónap pocsékolódott el így. Három kenyérkereső hónap. A következő év nyarán ismét behívót kapott. Aztán két évig nyugton hagyták, majd 1944-ben frontra vitték és csak 1947-ben került haza a fogságból. Hét dolgozót loptak el életéből. Nem vitte semmire.

2

Itthon új élet fogadta. Hogyan képzelte el jövőjét?

Most már nagyon bizott: régi álmát megvalósíthatja. Hiszen távollétében az ég megajándékozta a családot: ölébe hullott a kisgazdaság. Felesége két hold földet kapott a demokráciától az ásvóterület határában, hozzá csapták az após vagyonát és hét holdon gazdálkodni kezdett. Igen ám, de mivel művelje? — Nem volt fogat. Öt napot dolgozott másnak, hogy egyetlen napra kölcsön kapjon egy pár igavonó állatot. A gazdaság így semmivel sem volt könnyebb, mint régebbi élete. Nemcsak másnak, de saját kisgazdaságának is napszámosa lett.

Sok töprengés után változtatott sorsán, 1952-ben belépett a gátsori Békeharcos Tsz-be, majd 1957-ben hazaköltözött szülőfalujába, Röszkére. Azóta a Kossuth Tsz tagja, fogatos és munkacsapatvezető. A család tavalyi keresete 1112 munkaegység, pénzértékben összesen 50 ezer 800 forint.

Mi lett a huszonöt évvel ezelőtti életcélja? Megvalósult? — Igen. Gazda lett. Előbb kisgazda, majd szövetkezeti gazda. Régi elképzelését megvalósította a történelem. De így járt jobban. Röszkén házat vett, ma 15 ezer vályog és 5 ezer téglát áll az udvaron. Új lakást szeretne építeni.

— S azután? — Csak dolgozgatok... A tervezést gyermekeimre hagyom.

3

Nagyobb fia a kútfúrásnál dolgozik a röszkei határában. A Kossuth Tsz-ben öntözési szakmát tanul. Erzsike a

másikat kertészetben kényes palántákat ültetett. Kékszemű, barna kislány. Életcéljában már a szabadság évtizedeiben született nemzedék gondolkodása és tanulási lehetősége fejeződik ki.

— Most végeztem a második évet a Csongrádi Kertészeti Szakiskolában. Egy év múlva szakmunkás bizonyítványt kapok — mondja.

— S a további terv? — Szeretném elvégezni majd a felsőfokú kertészeti technikumot.

Erzsike szeret tanulni, legutóbbi vizsgaeredménye 4,9. Legkisebb testvére nyolcadikos, ipari szakiskolába készül. A lakatos mesterséget kedveli.

Apák és fiuk a tsz-ben hasonló módon, hasonló feltételek közt élnek. Azonos életük mélyén mégis nagy különbség rejlik. Múlt és jövő találkozását látom ebben. A szülők hosszú útról érkeztek ide a tsz közösségébe, a gyermekek pedig innen indultak el életútjukra.

B. Ű.

(8)

Nem boszorkányság

Amikor észrevettem, hogy a szegedi Boszorkánykonyha Bisztróban ragad a kezemből a kés meg a villa, kezem mostam. Visszamentem válogatni az evőeszközökből. Furcsamód sikamlósan viselkedtek, mint fürdőben a szappan.

— Mit néz úgy, mint egy Uhu-bagoly...? Zsirus. Na és. Ha nem tetszik, menjen nagyvendéglőbe — mondta mellettem egy diák, miközben határozott mozdulattal asztalkendőtt vett elő és egy öszezscukható mosogatóválingót tett maga elé. Legalább mi szegediek ne csináljunk mindenből ricsajt...

— Hogy az a kaporszakállú ösagagstyan csapna le, hát miért nem mosogatsz rendesen a boszorkányok?! — háborgott egy tájékozatlan.

— Mosogatni nem boszorkányság — vonta meg a vállát az ügyeletes boszorkány, és rájűjt az okvetetlenkedőre, amitől ez menten sóbálvánnyá változott...

A diák azt mondta: — Legalább egy hónapig sózhatunk vele, ha megdaráljuk...

Időszerű a rétek és legelők hozamnövelése

AZ ALFÖLDI RÉTEK és legelők nagy része rossz minőségű talajokon helyezkedik el, 4-5 mázsa holdankénti szénatermés. Az alacsony hozamok oka többek közt, hogy a gyepék ápolására, a tápanyag-utánpótlásra nem fordítanak gondot a gazdaságok. Az intenzív gazdálkodás nagyobb állattartást igényel, ami szükségessé teszi a takarmánytermelő területek jobb kihasználását.

A párt- és kormányhatározat értelmében a rétek és legelőgazdálkodás fejlesztésében fokozottabb előrehaladást kell elérni. Ezért 1964. évben a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet is megkezdte a rételegelőkon végzett kutatási eredmények elterjesztését a szegedi járásban olyan gyep típusokon, amelyekre a kísérleti eredmények megismerésére, E munka során szerzett tapasztalatok arról tanúskodnak, hogy a gyep típusok igényeinek megfelelően műtrágyázzanak.

Tudvalevő, hogy a szegedi járás gyepes területeinek talaja és gyepet alkotó növényállomány összetétele különböző. Ebből adódik, hogy az egyszerű hozamnövelési módszert, a műtrágyázást sem lehet egyformán alkalmazni. Nem lesz érdektelen ezért, ha az egyes főbb gyep típusok műtrágyaigényét röviden ismertettük.

A tisztától mérszelen szikések vörösnadrágcsenkeszes típusú gyepin végzett kísérletek szerint a nitrogén és foszfor együttes alkalmazásával jó eredményt lehet elérni. Legkedvezőbb a holdankénti 2 mázsa pítisó és 2 mázsa szuperfoszfát együttes alkalmazása. A szuperfoszfát 2 évig elegendő. Ha a talajt méziszappal javítjuk, a szuperfoszfát nélkülözhető. Ha csak tisztán nitrogént adunk, akkor a vörösnadrágcsenkesz elszűrődik, ugyanakkor az igen értékes pillangósok háttérbe szorulanak a műtrágyázás előtti 25-30 százalékról 5-6 százalékra.

A HOMOKON TALÁLHATÓ vörösnadrágcsenkesz és soványcsenkesz típusú gyep műtrágyaigénye eltér. Itt legjobb eredményt megfelelő állományúsűrűség mellett 2 mázsa pítisóval, 1 mázsa szuperfoszfáttal és 1 mázsa 40 százalékos kálissóval lehet elérni. A szuperfoszfát hatására a pillangósok aránya a kísérleti kontroll 6-7 százalékhöz viszonyítva 37 százalékra emelkedett. Főleg a fehérbere, korcsere és a komló lucerna elszaporodása volt számottevő.

A szikimézpázsitos gyepen értékes takarmány terem. En-

nél a gyep típusnál célszerű legelőbbször csak pítisózni. Íme az eredmény:

adagolt pítisó	széna	terméstöbblet
q/kh	q/kh	q/kh
1	2,10	2,10
2	2,10	8,65
4	2,10	29,25

Ebből azt a tanulságot kell levonni, hogy gazdaságosabb kevesebb területet nagyobb adaggal trágyázni, mint fordítva.

Azokon a területeken, ahol foszforhiány mutatkozik, ott a pítisó mellett szuperfoszfát kiszórása is szükséges lehet. Használatának szükségességét kutatóink ajánlása szerint legegyszerűbben úgy dönthetjük el, hogy a mézspázsitos területünkön egy-két sávban pítisó mellett szuperfoszfátot is szórunk ki. Ha a kétfold nagyobb hatású, mint a pítisó, akkor az egész területet mindkettővel trágyázzuk.

Tarackostippanos gyepéknel is a nagyobb adag műtrágyázás a gazdaságos. Kataszteri holdankénti 3-4 mázsa pítisó és 2 mázsa szuperfoszfát a legmegfelelőbb adag. Öntözéssel, megfelelő műtrágyázással 30-40 mázsa szénatermés érhető el. Azt azonban egyik típusnál se feledjük el, hogy a műtrágyázás első éveiben kisebbek az eredmények, mert a bőséges tápanyagok hatására az első évben kezdenek sűrűsödni a gyepék.

VEGYES ÁLLOMÁNYÚ

GYEPEK. A járás rétek és legelőterületeiből nagy hányadot képvisel az olyan vegyes állományú gyep, amelyekben több vezérnövény képviselve van. Ezek a barna homokon szikes és vízállásos foltjain vannak. Itt találunk sziki mézspázsitot, tarackostippan, réticcsenkeszt, réticcsenkeszt, savanyúfüveteket, stb. Annak ellenére, hogy egyik fűfaj sem uralkodó, ezek foltoként, vagy kevert állományban való részvétele nem kedvezőtlen. Itt az általános érvényű műtrágyázás, tehát nitrogén, foszfor, káli együttes juttatása lesz hasznos.

Járásunkban a termelőszövetkezet és legeltetési bizottságok kezelésében több mint 37 ezer kataszteri hold gyepterület van különböző adottságokkal. Ilyen a belvíz is. Adig azonban, amíg az összes lehetőségeket kihasználjuk, tápanyagadagolással is komoly hozamnövekedést lehet elérni.

Számos kísérleti eredmény bizonyítja, hogy a leggyengébb szikes legelők is javíthatók, ha azok talajjavításáról, óvaváló fűfajok

vetéséről, elegendő és megfelelő tápanyagról és öntözésről gondoskodunk.

Természetesen a hozamnövelés fontos tényezője a gyepék tavaszi és nyári ápolása (fogasolás, gyomirtás, stb.) is.

FELMÉRÉSEINK SZERINT

a járás területén levő gyepék jelenlegi szénatermése évi 1842 vagon. A lehetőség szerény kihasználása, illetve megvalósítása után 4592 vagon szénatermés érhető el. Erre nagy szükség van, mert a szőlő- és gyümölcs telepítések és majorehelyezések folytatásához a szántóterületeink csökkennek, így a meglévő rétek és legelőterületek jobb kihasználása nélkülözhetetlen.

Németh József
Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet

Kartársi segítség

Írta: I. Peitz

Filofteia szomszédnőmet régen ismerem. Szorgalmas és gondos háziasszony, senkinek sem lehet rá panasza. De Filofteia elvtársnő két éve verseket ír. És reggel, délután vagy este különböző órákban bekopogtat az ajtómon:

— Ismét írtam egyet. A pacstírától. — Helyes — mondtam én — de most sajnos mennem kell bevásárolni — és az órára nézek: reggel hat óra. — Ugyan! A bolt nyitva van egész nap.

Es anélkül, hogy a beleegyezésemre várna, a táskájából halom kéziratot szed ki.

— Idehallgasson! Es már lelkesen szaval: Itt a tavasz, jaj, be jó Tiszta az ég, mint a tó Alighogy a nap felkel A pacstírta énekel Es így folytatja negyedórán át. Nem hiányzott a versből sem a virágos kert, sem az úde hajnal. Máskor, éjjel körül kétségbeesetten cseng a telefon: — En vagyok — hallom Filofteia hangját — nem tudtam aludni, és írtam egy verset. Es már deklamálja is:

Itt az éjjel, csitt, csitt, csitt Bűg a szellő, de kicsit, A denevér elsuhan, Ejszaka van csakugyan Tíz perc múlva: — Mit szól hozzá?

Nem feleltem semmit. Honnan vette ez a nő éppen a denevért? Más alkalommal éppen a karcolatomat írtam az éklap számára,

amikor berontott Filofteia és rázendített új versére a verebek csiripeléséről és ugrándozásáról.

— Idehallgasson Filofteia elvtársnő — és összeszedtem minden bátorságomat —, miért jön maga mindig énhozzám a verseivel. Miért nem viszi a szerkesztőségbe? Járt már valamelyik irodalmi folyóiratnál? — Mindenféle folyóiratnál jártam. Voltam az Egészügyi Dolgozók Lapjánál, a Vadászok és Halászok Újságjánál, a Tűzoltók Közönlényél, de sehoh sem kaptam kartársi segítséget.

— Meg kell mondjam magának, drága elvtársnő, a maga versei nem közölhetők. Bocsásson meg, de nem állnak művészi színvonalon.

— Hooogyan? Nincs művészi színvonalam? Vagyis azt meri mondani maga is, hogy nem felelnek meg az igényeknek? Ez hallatlan!

— Drága elvtársnő... — En rendes asszony vagyok, erélyes, jó szomszéd...

— Tudom és tudja mindenki, milyen derék, szorgalmas teremtés, és két-három év alatt megtanulhatja a versírást is.

— Minek ahhoz két-három év? A tehetség minden korban megszóllhat. Azt hallottam, hogy Homérosz hetvenéves korában írta verseit.

Pár percig hallgat, aztán harciasan kitör: — Szóval nem nyújt kartársi segítséget?

— De higye meg... — Pedig magának befolyása van a folyóiratoknál. Es én közölni akarom, amit alkotok! Erti? Végeztem. Eltávozott és dühösen becsapta az ajtót.

Másnap az élelmiszerboltban nekem támad a boltvezető:

— Szépen viselkedik az író elvtárs a mi kerületünkbeli emberekkel. — Miről van szó?

— Csak ne adja az értelmet. Filofteia elvtársnőről. Megrázó verseket ír és ön megtagadja tőle a kartársi segítséget.

Méhek inváziója a füzesekben

Országjáró program a zümmögő családoknak

A korai kitavaszkodás után a méhésztelepek megkezdődött az élet. Az úgynevezett tisztulási kirepülések befejeződtek, s most már legeltetik a zümmögő családokat Csongrád megyében a szakcsoportokban, a méhészszövetkezetekben és a természetvédőkben tizenöt ezer család tartanak nyilván. Nem egyformán népesek a hasznos rovarcsaládok, általában harmincezer-től nyolcvanezer „lélekszámmal”. Jelenleg a kaptárakat a Tisza és a Maros menti füzesekben helyezték el, ahol egyes nyár- és szilfákon megjelentek a virágok. Később összefüggő gyümölcsösök mellé telepítik a méheket, s itt kétszeresen hasznos munkát végeznek: gyűjtötenek, s egyben beporozzák a fákat.

Az igazi vándorélet május derekán kezdődik, amelyre már összeállították az országjáró programot. Elő-

ször az Alföld déli fekvésű akácosaiba, a sövényházi, kelebiai és ásvóterületi erdőbe indulnak. Itt ezeken a helyeken elnyílnak a fehér, filatos virágok, hazánk északi tájait, elsősorban Nógrád megyét, Salgótarján és Balassagyarmat környékét keresik fel. A kiváló mézelőhelyekre teherautókból álló karavánok viszik a szorgos családokat, Mintegy másfél ezer gépkocsit vesznek igénybe a vándoroltatáshoz.

A méhcsaládok — szakemberek megállapítása szerint — nagyon jól teleltek, s az idén a megye földművelésügyi szervezetei szerződéses alapon tizenhat vagon mézet vásárolnak fel. Tucatnyi ország keresi és vásárolja előzetesen a magyar mézet, amely nemcsak a környező államokba jut el, hanem Franciaországba, a Német Szövetségi Köztársaságba és Angliába is szállítják.

— Így van — szól közbe a vevők sorából egy öregasszony, maga közönyös ember, nem segít senkin. Pedig milyen gyönyörű verseket ír a mi Filofteiank.

— Végül is — avatkozik bele egy harmadik — mi kifogása lehet Filofteia elvtársnő ellen? O volt a legtevékenyebb, mikor megindítottuk a patkányirtást. Neki köszönhetjük, hogy kipusztultak az egerek.

— Es ki gondoskodik buzgóbban a virágokról! — sodródik a vitába egy negyedik.

— Es Ön nem nyújt neki kartársi segítséget — ismétli szemrehányását a boltvezető.

No hiszen, annak a burgonyának is eldobhatom a felét, amit most nekem kimért!

Néhány nap múlva régi jó és mindig vidám ismerősömmel találkoztam:

— Igazán nem vártam magától ekkora kegyetlenséget.

Rábámulok, de ókonok folytatja: — Igen, maga kegyetlen alak! Pedig milyen ügyes asszony! Milyen szorgalmas, energikus.

— Hó! Megint róla van szó? De ha nem jók a versei!

— Lári-fári! Felolvasta nekem is. Egyet nekem is dedikált. Az ipari tanulókról szól — csodálatos alkotás!

Tanulj szépen fiúcskám Munkás leszel biz úgy ám Majd ha élmunkássá válsz Mátyás bácsi mellé állsz

— Ez a Mátyás bácsi én vagyok. Na, mit szól hozzá? — és megvető pillantással faképnél hagyott.

A trafikosnő az utcámban sűgva kérlelt másnap:

— Ne hagyja cserbe Filofteiat. Olyan szép verseket ír. Sirtam, mikor felolvastott egyet az ósról és a háborúról. Önt nem olyannak ismerem, akinek közsive van.

...Döntöttem: elköltöttem a kerületből. Nem tudnak egy kiadó szerény egyszobás lakást?

Fordította: Hegedűs Nándor